

Personer med grav synnedstättning

Hur personer med olika funktionsnedstättningar
använder internet 2021

Antal svarande: 181



Om denna rapport

Denna rapport är framtagen av Begripsam i samarbete med Centrum för Klinisk Forskning (CKF) Dalarna. Data som utgör underlag för rapporten kommer från undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet, SMFOI. Datainsamling har skett 2017, 2019 och 2021.

Arbetet med att producera rapporten har letts av Stefan Johansson, teknologie doktor och VD vid Begripsam AB. Den vetenskapliga granskningen har letts av docent Catharina Gustavsson vid CKF. Rapporten ingår i en serie rapporter som ges ut under vintern 2023 och våren 2024 vars syfte är att ge aktuella lägesbilder av hur personer med funktionsnedsättning använder internet. Dessa rapporter kompletterar bilden av internetanvändning i den svenska befolkningen. Arbetet med dessa rapporter koordineras av Kerstin Ivarson Ahlstrand, projektledare vid Begripsam.

Datainsamling och vetenskapliga analyser har skett inom ramen för forskningsprogrammet CoDesign for Accessibility, CoDeAC. De frågeställningar som ligger till grund för datainsamlingen och analyser görs i nära samarbete med Föreningen Begripsam och med organisationer och individer i den svenska funktionsrättsrörelsen.

Forskningsarbete har sin grundfinansiering genom medel från Forte och CKF. Rapporten är framtagen med stöd av Post- och telestyrelsen.

Samtliga rapporter går att hitta via www.begripsam.se/internet

Använd gärna det här materialet för att sprida kunskap om villkoren för internetanvändning och användning av smarta telefoner, datorer och surfplattor men ange källan.

Omslagsbilden är skapad av Karin Forsell med hjälp av AI, Adobe Firefly.

Stockholm, december 2023.

Innehållsförteckning

Om denna rapport	2
Diagnoser och svårigheter	5
Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?	5
Internet	6
Använder du internet?	6
Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?.....	6
Vad av detta använder du?	7
Vad är din inställning?	7
Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?.....	9
Har du haft vårdmöten via internet?	9
Känner du dig delaktig i det digitala samhället?	10
Smart telefon.....	11
Har du tillgång till en smart telefon?.....	11
Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?	11
Hur tycker du det är att använda en smart telefon?	11
Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?	11
Dator	13
Har du tillgång till en dator i ditt hem?	13
Hur kunnig är du på att använda en dator?	13
Hur tycker du det är att använda dator?	13
Har du några hjälpmedel till din dator?	13
Surfplatta	15
Har du tillgång till en surfplatta?.....	15
Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?	15
Hur tycker du det är att använda surfplatta?.....	15
Har du några hjälpmedel i din surfplatta?	15
Bakgrundsvariabler	17
Vilket åldersintervall stämmer för dig?	17
Vilken är din könstillhörighet?	17
Är svenska ditt första språk?	17

I vilket län bor du?	18
I vilken typ av ort bor du?	18
I vilken typ av boende bor du?	18
Får du hjälp av någon i din vardag?.....	18
Bor du tillsammans med någon?.....	19
Vilken är din högsta avslutade utbildning?	19
Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?	20
Vilken inkomst har du per månad?	20
Hur fick du information om den här undersökningen?	20

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?

Svar	Procent	Antal
ADD	2	4
ADHD	3	5
Afasi	1	1
Autismspektrum (Autism, Asperger)	5	9
Bipolär	2	3
Blind	9	17
CP	3	5
Demens, Alzheimer	1	1
Depression	6	10
Dyslexi	2	3
Dyskalkyli, matematiksvårigheter	1	2
Döv, barndomsdöv	3	6
Döv, vuxendöv	1	2
Dövblind	7	13
Epilepsi	7	12
Grav hörselnedsättning	13	24
Grav synnedsättning	100	181
Hjärnskada, förvärvad	7	13
Huvudvärk, migrän	3	6
Kommunikationssvårigheter	8	14
Koncentrationssvårigheter	7	12
ME/CFS (Kroniskt trötthetssyndrom)	4	8
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	10	18
Läsvårigheter	5	9
Minnessvårigheter	10	19
MS	2	3
Parkinson	2	3
Räknesvårigheter	4	8
Rörelsehinder, finmotorik	13	24
Stroke	4	7
Schizofreni, psykossjukdom	1	2
Självförtroende/självkänsla, bristande	6	10
Skrivsvårigheter	4	8
Social rädsla	2	4
Språkstörning, DLD	1	2
Svårt att förstå	3	6
Svårt att lära mig nya saker	4	7
Svårt att komma igång eller avsluta saker	9	16
Svårt att sitta	2	4
Svårt att behålla fokus på en uppgift	7	13
Talsvårigheter	4	7
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	7	13
Ångest	7	13
Annan	21	38

Internet

Använder du internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	97	162
Nej	3	5
	Totalt	167

Tycker du att det är svårt att använda internet?

Svar	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	45	69
Det är svårt att söka information	16	25
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	34	52
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	36	56
Det är svårt att förstå innehåll	10	15
Det är svårt med lösenord	17	27
Det är svårt för att design och utformning är störande	30	46
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	28	43
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	5	7
Vet inte	1	1
Annat, beskriv vad	17	26

Har du svarat nej - att du inte använder internet: Varför använder du inte internet?

Svar	Procent	Antal
Det är för svårt	20	1
Jag kan inte för jag vet inte hur man gör	20	1
Jag har inte de hjälpmedel jag behöver	20	1
Annat, beskriv vad	60	3

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	58	93
Nej	42	68
	Totalt	161

Vad av detta använder du?

Svar	Procent	Antal
Blogg, har en egen	5	8
Blogg, läser andras	19	30
Facebook	60	97
Instagram	32	52
Snapchat	7	11
Dejtingtjänster	5	8
Vädertjänster, till exempel SMHI, klart.se	63	101
Musiktjänster, till exempel Spotify	51	82
Kartor och vägvisning	41	66
Spela spel	27	43
Titta på TV-program, till exempel SVT Play	58	93
Titta på Youtube	57	91
Titta på Netflix eller andra streamingtjänster	29	46
Lyssna på radioprogram	60	97
Lyssna på poddar	49	79
Läsa dagstidning	40	64
Köpa biljetter till resor	39	63
Köpa biljetter till evenemang	36	58
Boka tider till sjukvården	42	68
Boka tider till tandvården	17	28
Mobilt BankID	81	130
E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	12	20
Swish	68	110
Betala räkningar	79	127
E-handel, köpa saker via internet	62	100
Webbmöten, till exempel via Zoom, Teams, Skype, Messenger, Facetime	61	99
Lyssna på ljudböcker, till exempel Storytel, Nextory	29	47
Lyssna på talböcker lånade via Legimus	49	79
E-post	84	135

Vad är din inställning?

Biljetter

Svar	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	40	62
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	26	41
Inget av alternativen passar mig	34	53
	Totalt	156

Boka tider till vården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården via internet	34	50
Jag undviker om möjligt att boka tider till sjukvården via internet	38	55
Inget av alternativen passar mig	28	41
	Totalt	146

Boka tider till tandvården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till tandvården via internet	21	32
Jag undviker om möjligt att boka tider till tandvården via internet	38	59
Inget av alternativen passar mig	41	63
	Totalt	154

Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda Mobilt BankID	76	117
Det är svårt att använda Mobilt BankID	10	15
Inget av alternativen passar mig	14	22
	Totalt	154

E-legitimation, som inte är Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	16	23
Det är svårt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	10	14
Inget av alternativen passar mig	74	104
	Totalt	141

Betala räkningar via internet

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att betala räkningar	63	96
Det är svårt att betala räkningar	21	32
Inget av alternativen passar mig	16	25
	Totalt	153

E-handla

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att e-handla, köpa saker via internet	39	60
Det är svårt att e-handla, köpa saker via internet	35	55
Inget av alternativen passar mig	26	40
	Totalt	155

Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?

Svar	Procent	Antal
1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation	79	109
1177 e-tjänster, där man behöver logga in	83	114
Capio Online, CapioGo	3	4
KRY	5	7
Min Doktor	3	4
Medicoo	1	1
Dr24	3	4
Annan	7	10

Hur tycker du att 1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	51	55
Den är svår	33	35
Jag har ingen uppfattning	16	17
	Totalt	107

Hur tycker du att 1177 e-tjänster, där man behöver logga in, fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	58	64
Den är svår	36	40
Jag har ingen uppfattning	6	7
	Totalt	111

Har du haft vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja, före Corona-pandemin	5	8
Ja, under Corona-pandemin	16	25
Nej	80	126
Vet inte	2	3

Vårdmöten via internet

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	40	12
Jag undviker om möjligt att boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	30	9
Inget av alternativen passar mig	30	9
	Totalt	30

Känner du dig trygg/säker med vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	13	19
Till viss del	17	24
Nej	18	26
Vet inte	52	74
	Totalt	143

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

Svar	Procent	Antal
Ja	42	66
Till viss del	47	74
Nej	10	16
Vet inte	1	2
	Totalt	158

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	89	142
Nej	10	16
Vet inte	1	2
	Totalt	160

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	48	72
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper och hjälpmedel	32	49
Jag kan inte tillräckligt om smarta telefoner för det jag vill använda smarta telefoner till	9	13
Jag kan inte alls använda en smart telefon	8	12
Vet inte	3	5
	Totalt	151

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Lätt	38	53
Varken lätt eller svårt	46	64
Svårt	15	21
Vet inte	1	2
	Totalt	140

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	54	73
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	17	23
Nej	18	24
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	6	8
Vet inte	4	6
	Totalt	134

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din smarta telefon

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	9	8
Förstoring	54	51
OCR-program	16	15
Ordprediktion	3	3
Punktskriftsdisplay	9	8
QR-scanner	21	20
Röststyrning	33	31
Skärmläsningprogram, Voice Over	46	43
Stavningskontroll	28	26
Tal till text	19	18
Talsyntes/uppläsningprogram	26	24
Telefonen i sig är mitt hjälpmedel	34	32
Annat	11	10

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

Svar	Procent	Antal
Ja	92	143
Nej	8	13
	Totalt	156

Hur kunnig är du på att använda en dator?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	59	90
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	29	44
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	7	11
Jag kan inte alls använda dator	5	7
Vet inte	1	1
	Totalt	153

Hur tycker du det är att använda dator?

Svar	Procent	Antal
Lätt	46	66
Varken lätt eller svårt	39	55
Svårt	13	19
Vet inte	1	2
	Totalt	142

Har du några hjälpmedel till din dator?

Svar	Procent	Antal
Ja	63	85
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	11	15
Nej	19	26
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	6	8
Vet inte	2	3

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din dator

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	5	5
Förstoring	71	69
OCR-program	12	12
Ordprediktion	3	3
Punktskriftsdisplay	16	16
QR-scanner	12	12
Röststyrning	7	7
Skärmläsningprogram, typ Jaws, Vocie Over	39	38
Speciell mus	14	14
Speciellt tangentbord	27	26
Stavningskontroll	24	23
Tal till text	15	15
Talsyntes/uppläsningprogram	42	41
Datorn i sig är mitt hjälpmedel	16	16
Annat	19	18

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	62	96
Nej	37	57
Vet inte	1	2
	Totalt	155

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	42	62
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	31	45
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	5	7
Jag kan inte alls använda surfplatta	13	19
Vet inte	10	14
	Totalt	147

Hur tycker du det är att använda surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Lätt	47	44
Varken lätt eller svårt	39	36
Svårt	14	13
	Totalt	93

Har du några hjälpmedel i din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	39	35
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	14	13
Nej	31	28
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	12	11
Vet inte	3	3
	Totalt	90

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din surfplatta

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	11	8
Förstoring	69	50
OCR-program	1	1
Punktskriftsdisplay	1	1
QR-scanner	3	2
Röststyrning	11	8
Skärmläsningprogram, Voice Over	21	15
Stavningskontroll	17	12
Tal till text	15	11
Talsyntes/uppläsningprogram	18	13
Surfplattan i sig är mitt hjälpmedel	29	21
Annat	8	6

Bakgrundsvariabler

Vilket åldersintervall stämmer för dig?

Svar	Procent	Antal
Under 16 år	2	3
16–24 år	1	2
25–34 år	6	9
35–44 år	15	21
45–54 år	14	20
55–64 år	13	18
65–75 år	27	38
76 år eller äldre	22	32
	Totalt	143

Vilken är din könstillhörighet?

Svar	Procent	Antal
Man	44	62
Kvinna	55	77
Annan	1	1
Jag vill inte svara	1	1
	Totalt	141

Är svenska ditt första språk?

Svar	Procent	Antal
Ja	95	138
Nej	5	8
	Totalt	146

I vilket län bor du?

Svar	Procent	Antal
Stockholms län	13	19
Uppsala län	7	11
Södermanlands län	1	2
Östergötlands län	2	3
Jönköpings län	5	8
Kalmar län	1	2
Gotlands län	5	8
Blekinge län	1	2
Skåne län	32	48
Hallands län	2	3
Västra Götalands län	8	12
Värmlands län	3	5
Örebro län	2	3
Västmanlands län	3	4
Gävleborgs län	1	2
Västerbottens län	5	7
Norrbottens län	7	11
	Totalt	150

I vilken typ av ort bor du?

Svar	Procent	Antal
Stad	68	100
Mindre samhälle	22	32
Landsbygd	10	14
Vet inte	1	1
	Totalt	147

I vilken typ av boende bor du?

Svar	Procent	Antal
Hyseslägenhet, vanlig	30	45
Bostadsrättslägenhet	28	42
Villa, hus	34	51
Gruppboende	2	3
Servicelägenhet	3	5
Jag är hemlös	1	1
Annat	1	2
	Totalt	149

Får du hjälp av någon i din vardag?

Svar	Procent	Antal
Ja	35	49
Nej	65	93

Svar	Procent	Antal
	Totalt	142

Vilken typ av hjälp?

Svar	Procent	Antal
Hemtjänst	30	14
Personlig assistans	21	10
Boendestöd, stödpersoner eller liknande	40	19
God man/förvaltare	13	6
Anhörig/närstående	32	15
Annat	28	13

Bor du tillsammans med någon?

Svar	Procent	Antal
Ja	59	87
Nej	41	60
	Totalt	147

Vem eller vilka bor du tillsammans med?

Svar	Procent	Antal
Sammanboende, partner eller gift	91	73
Barn under 18 år	15	12
Hemmaboende barn över 18 år	4	3
Bor med mina föräldrar eller en förälder	5	4
Annat	3	2

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

Svar	Procent	Antal
Grundskola	5	7
Grundsärskola	1	2
Gymnasium	28	41
Gymnasiesärskola	7	11
Yrkesutbildning/Yrkeshögskola	8	12
Folkhögskola	6	9
Högskola/Universitet	42	62
Annan	2	3
Vet inte	1	1
	Totalt	148

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?

Svar	Procent	Antal
Arbetar	26	38
Arbetslös	1	2
Pensionär	50	73
Sjukskriven	3	4
Sjukersättning/Förtidspensionär	23	33
Daglig verksamhet	6	9
Aktivitetsersättning	1	2
Studerar	5	7
Annat	2	3

Vilken inkomst har du per månad?

Svar	Procent	Antal
0 kronor	2	3
1- 4 999 kronor	3	4
5 000 – 9 999 kronor	4	6
10 000 – 14 999 kronor	25	38
15 000 – 19 999 kronor	15	22
20 000 – 24 999 kronor	11	17
25 000 – 29 999 kronor	6	9
30 000 – 49 999 kronor	15	22
50 000 kronor eller mer	4	6
Jag vill inte svara på den frågan	16	24
	Totalt	151

Hur fick du information om den här undersökningen?

Svar	Procent	Antal
E-post	78	112
Facebook	6	8
Tidning	1	1
Vän/närstående	3	5
Min organisation	25	36
Annat sätt	7	10